

Íráselemek vázolásának és az írott betűk írásának játékos gyakorlása az első osztályban

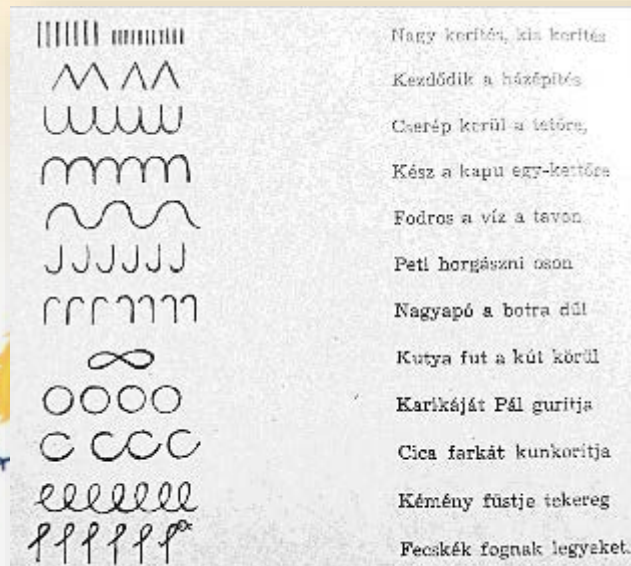
„Azért vagyok pedagógus, hogy a természetnek nyers gyémántját szép vigyázattal csiszoljam kristályba.”

(Németh László)



Artikulációs gyakorlatok → helyes ejtés

- Légzőgyakorlatok
- Ajakgyakorlatok (tükörben)
- Nyelvgyakorlatok (tükörben)
- Beszédgyakorlatok
- Egyenletes lüktetés (szótagolás)
- Szóritmus, mondatritmus
- Versek ritmikusan





Téri tájékozódás fejlesztése

1. Feladatok saját testen: testrészekkel, testrészekből különböző irányokba

Mondókával, énekkel irányított mozgások (*Cini, cini muzsika, Előre a jobb kezed...*)

Játékos feladatok jobb és bal kézzel
Tükörjáték padtárssal

2. Feladatok térben tárgyakkal (labda, babzsák)

3. Feladatok síkban: sorkirakás tárgyakkal, képekkel,
„Rajzoljunk sort!”



Képalkotások formákkal

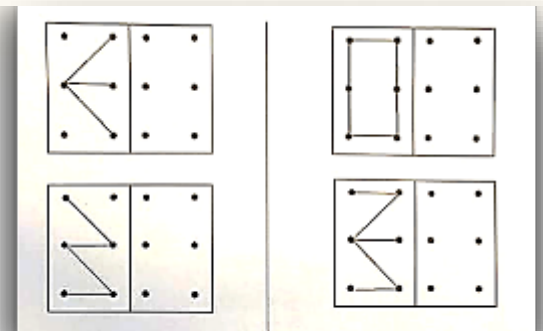
(előtt, mögött, között, felett, balra, jobbra,
közelebbi, távolabbi)

*Ez a szemem, ez a szám.
Ez meg itt az orrocskám.
Jobbra-balra két karom.
Forgatom, ha akarom.
Két lábamon megállok,
Ha akarom, ugrálok.*

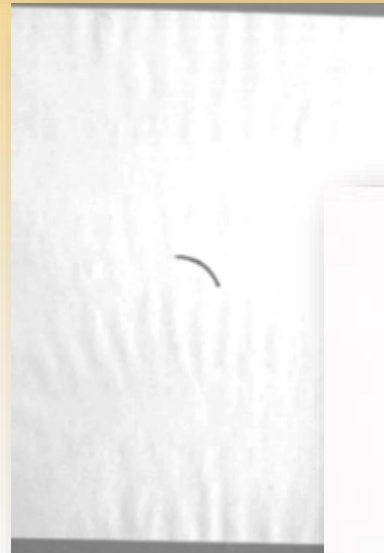


Finommozgások fejlesztése

- Technika-rajz: mozaikkép, tépkedés, gyűrögetés, levelekből, termésekből kirakás, ragasztás, hajtogatás, nyírás, festés, ujjfestés, körül rajzolás, gyurmázás, színezés, gyöngyfűzés, „terítő” mintákkal, színezés, nemezelés, ujjbábozás, fűzés, rácspontok összekötése



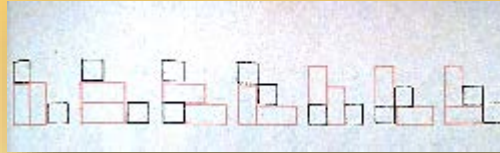






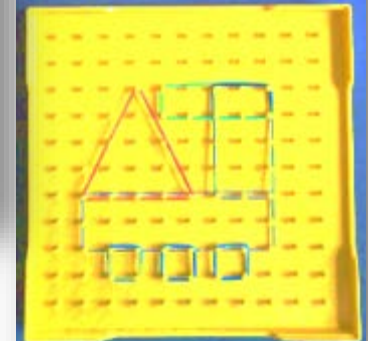
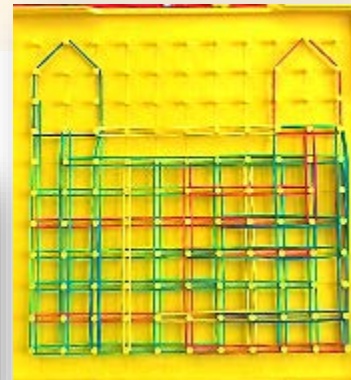
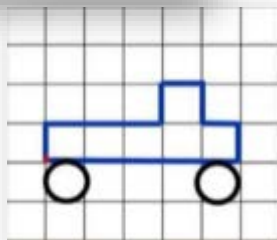
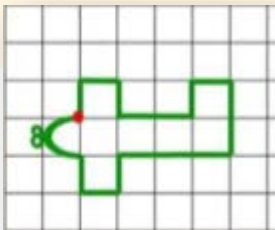
Finommozgások fejlesztése

- Matematika, geometria: nyírás, tüskés tábla, korongok-pálcikák, színes rudak



logikai készlet, iránygyakorlatok, mondókák ujjmozgással

- Környezetismeret: termények válogatása, nyírás, ragasztás
- Ének: ritmusjátékok (kopogás, taps, dobogás)
- Szabadidő: Marokkó-típusú játékok, kártyázás



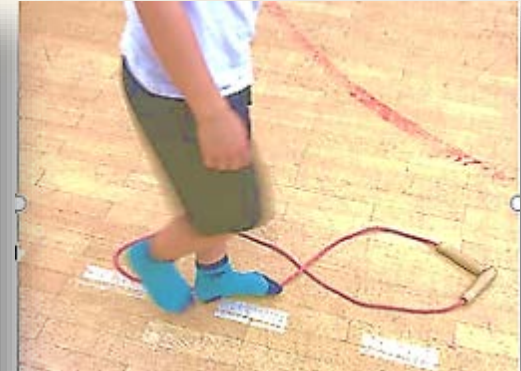
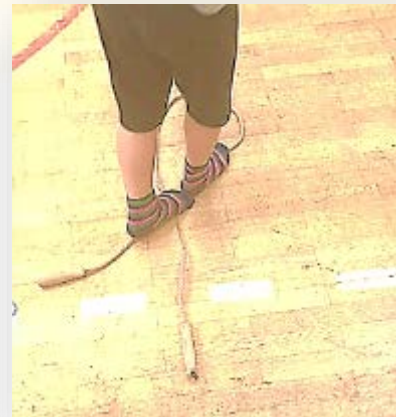
Testnevelés

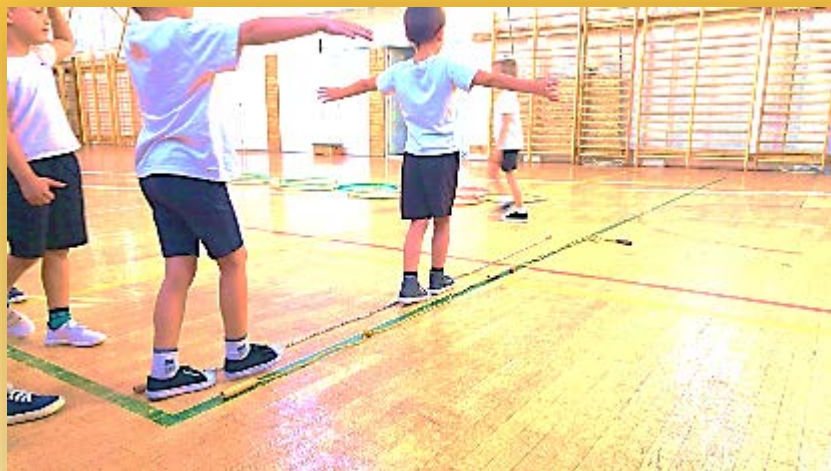
Nagymozgások:

- Mozgásutánzó játékok
- Mozgássorok, irányváltások
- Akadálypálya
- Szem-láb koordináció: ugrás karikába, átlépés, labdavezetés, szlalommozgások
- Ugrókötel
- Egyensúly fejlesztése: padgyakorlatok
- A két testoldal összerendezése: végtagok szinkron- és aszinkron mozgása

Finommozgások:

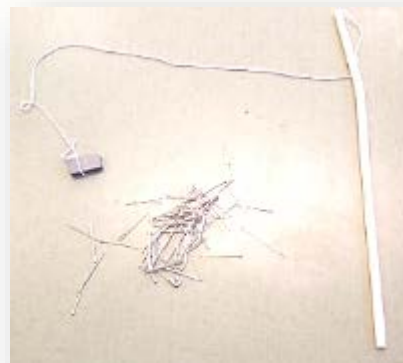
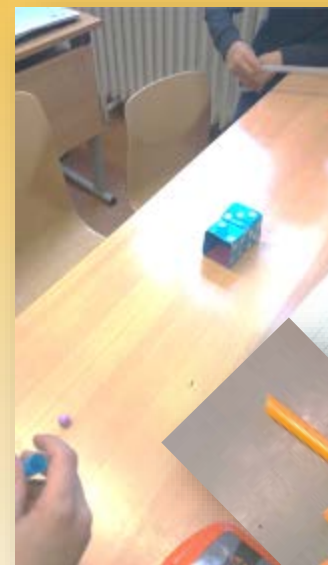
- Labda, lufi pattogtatása ujjbeggyel
- Babzsákkal végzett gyakorlatok (lábbal is)
- Cipőkötés





Grafomotoros fejlesztés játékokkal

- Zenélés imitálása
- Gombolás, Vidám öltözés
- Kő, papír, olló
- Csip-csip csóka
- „Azt gondoltam, hogy...”
- Mesejáték némán
- Titkos karmester
- Tükörjáték
- Milyen állat vagyok? – hanggal vagy némán
- Golfjátékok ceruzával, szívószállal
- Mágneses pecázás
- Mi van a kezében? (azonos vagy különböző tárgygal)
- Selyempapír

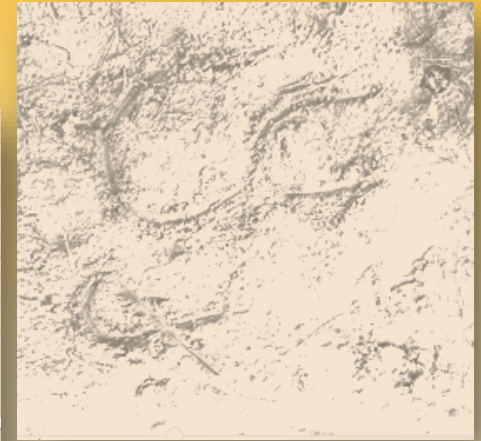


„Ma a funkcionális anatómiából is tudjuk, hogy az iskolába lépő kisgyerek nem elég érett írásra, majd csak valamikor a nyolcadik év vége körül alakul ki az a finom koordináció - a központi idegrendszerben is -, ami a pontos, kisbetűs íráshoz kell, nagy egyéni különbségekkel, lányoknál előbb, fiúknál később.”

(Vekerdy Tamás)



Bátorságnövelők



Lazító mondókák

Megfogtam egy magocskát, *(összecsippentjük két ujjunkat)*
Fúrok neki lyukacskát, *(bal kéz ökölben, jobb mutatóujj fúró mozgás)*
beleteszem, betemetem, *(beletesszük, majd betemető mozgás)*
gereblyézem, *(ujjainkat behajlítva)*
öntözgetem. *(öntöző mozdulatok)*

Megsüti a napocska. *(két kezünkkel kört rajzolunk)*
Kibújik, *(hüvelyujjunk kibújik)*
nő a szára, *(virágformára szétnyitjuk)*
akkor a szél megfújja, *(hajladozó mozgás)*
elrepül a magocska. *(ujjainkat megrázzuk)*

Nyisd a kezed, zárd ökölbe,
Forgasd a csuklód körbe-körbe.
Tapsolj kettőt, csapj a térdre,
Engedd a kezed a levegőbe.

Nyisd a kezed, zárd ökölbe,
Forgasd a csuklód körbe-körbe.
Tapsolj kettőt, csapj a térdre,
Engedd a kezed a mélybe.

Erdő szélén házikó, *(háztetőt formázunk a kezünkkel)*
Ablakában nagyapó, *(szemüveget formázunk a szemünk elé)*
Lám egy nyuszi ott robog, *(követjük ujjunkkal az irányát)*
Az ajtaján bekopog. *(kopogunk)*

Kérlek, segíts én rajtam, *(összetett kezünket az arcunk egyik majd másik oldalához tesszük)*
A vadász a nyomomban, *(puskát formálunk a kezünkből)*
Gyere nyuszi, sose félj, *(hívogató mozdulatot teszünk)*
Megleszünk mi ketteskén! *(tapsolunk)*



A beszéd tempójának változása és a mozgástepó összehangolása

Vonlatoltan:

Segitsetek! Megszakadok!

Gyorsan:

**Ha segíttek, ha nem is,
elviszem én magam is!**

Zireg-zörög nyikorog, országúton mi forog?
Kicsi kocsi megy a kútra, csak egy kicsi csacsi húzza.
két
három
...]

Lassan jár a csiga-biga,
Táskájában eleség.
Várja otthon lánya, fia,
Csiga-biga feleség.

Gyorsan jár a csiga-biga,
Táskájában eleség.
Várja otthon lánya, fia,
Csiga-biga feleség.

Száguldozik csiga-biga,
Táskájában eleség.
Várja otthon lánya, fia,
Csiga-biga feleség.



Az írás

- Testhelyzet
- Írószertartás
- Csuklómozgás egyre könnyebb
- Formák másolása
 - szabadon
 - négyzetrácsba
 - vonalrendszerbe

Elsajátítás
(irányok)

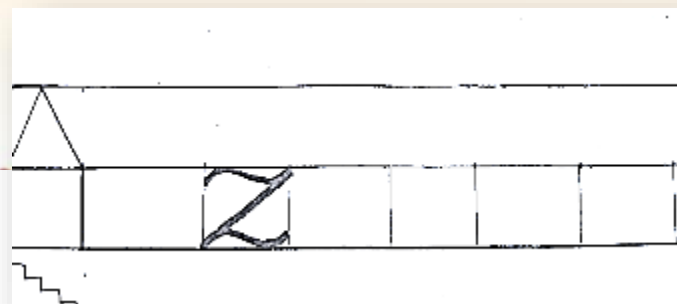
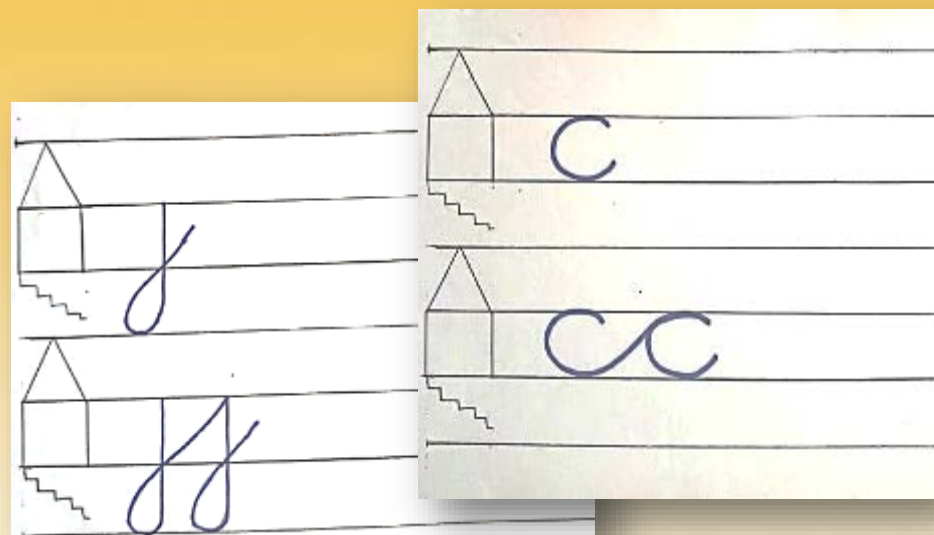
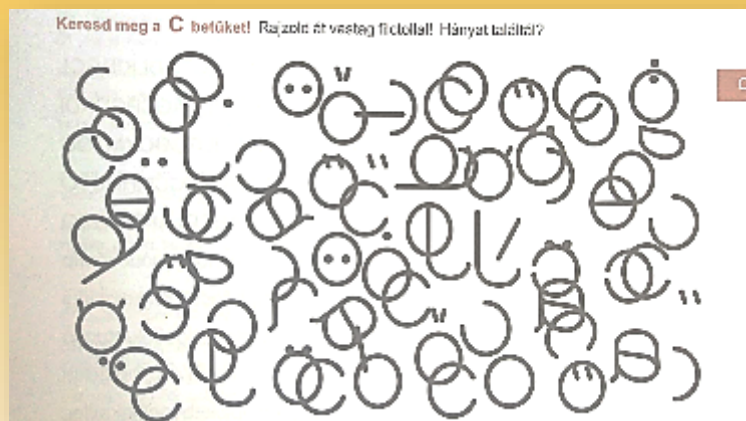
Formaemlékezet fejlesztése
(gyakorlás)

Emlékezetbe vésés

Felidézés



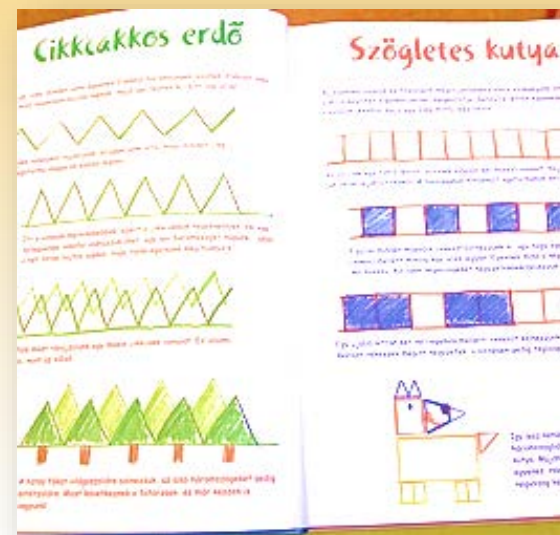
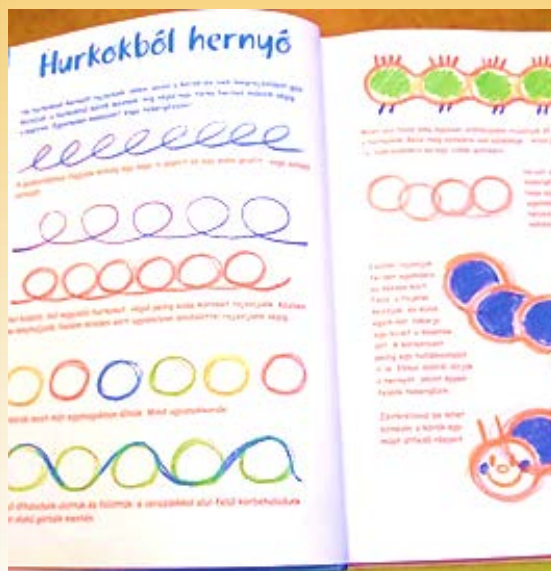
Vázolólapok



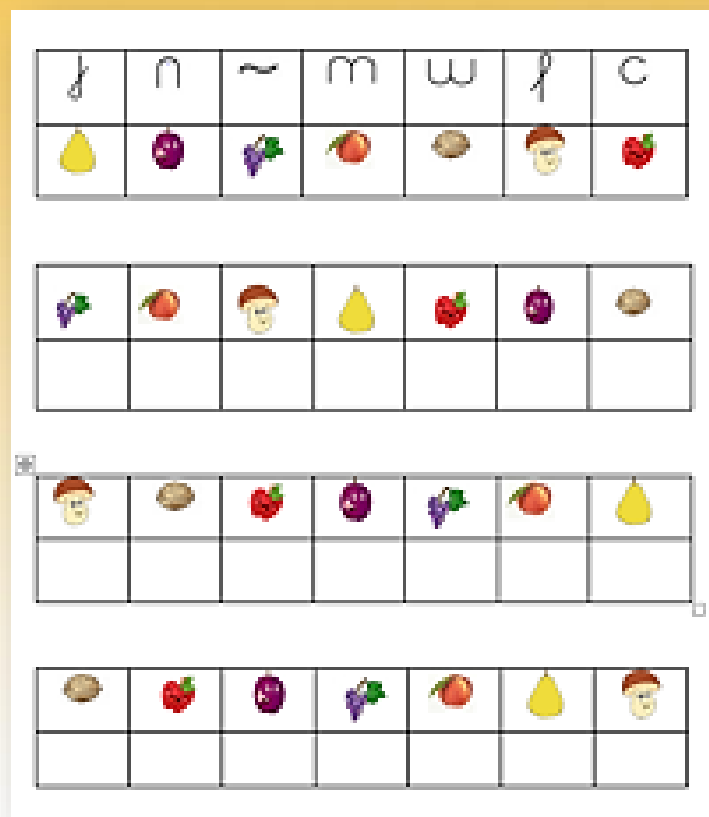
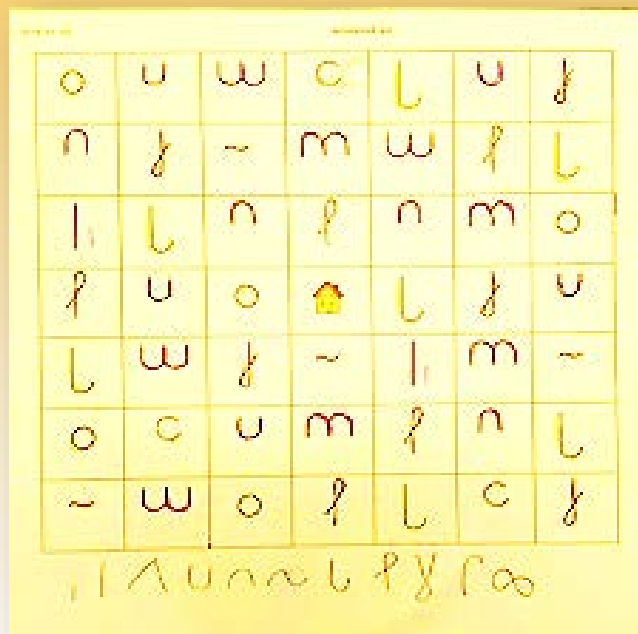
Számvázoló (Mozaik)

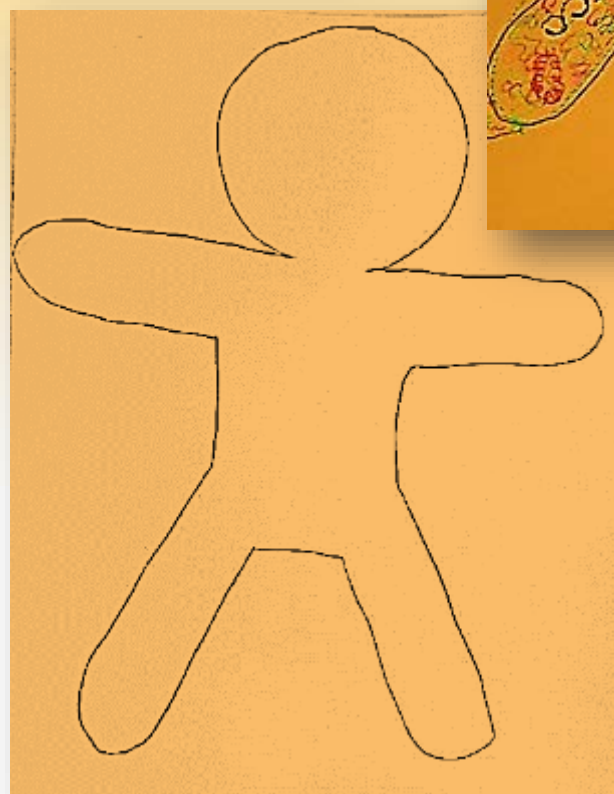
Könyvajánló

Alex Bernfels: Rajziskola

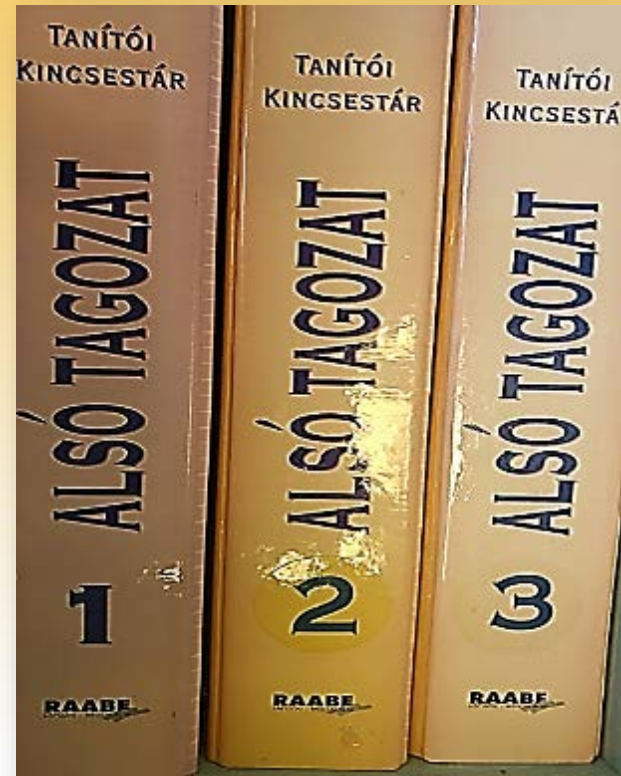
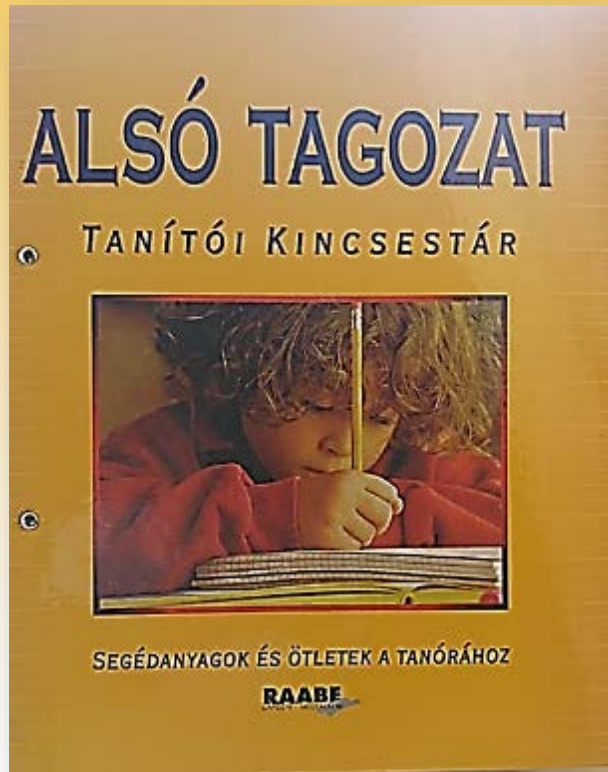


Betűelemek gyakorlása





Könyvajánló

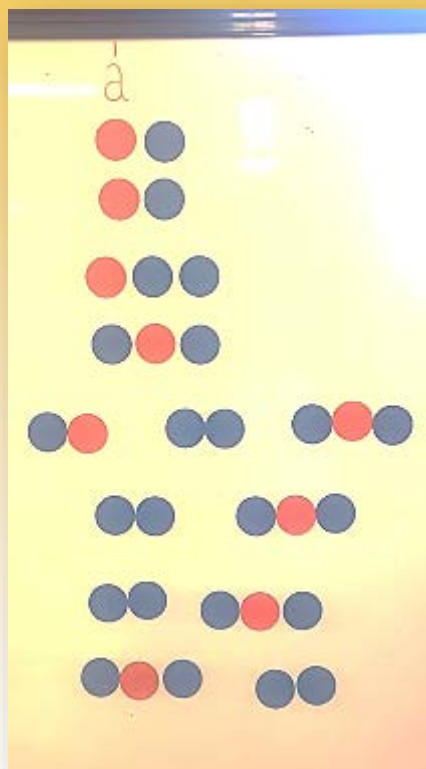


Auditív fejlesztés

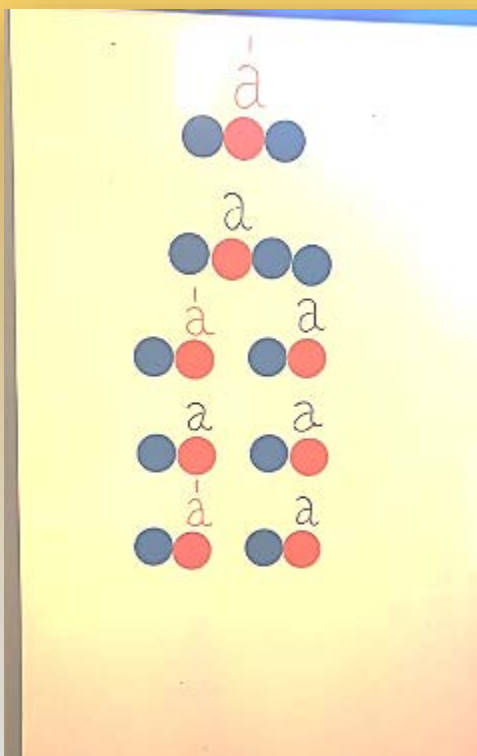
- Különböző hangok megfigyelése: állat, jármű, tárgy, testzajok.
- Ritmustelefon
- „Hol szólsz kispajtás?”
- Beszédhallás fejlesztése:
 - - koppints, ha...
 - - értelmetlen szavak
- Hangfelismerés, hangdifferentiálás:
 - - óriás, ha *k*, törpe, ha *t* hang
 - - képeket abba a házba teszik, amelyik betűt jelölik
- Analízis: hol hallod a hangot?



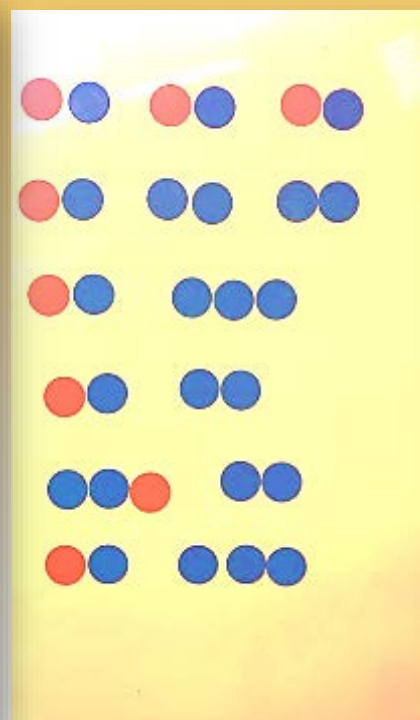
hangkeresés



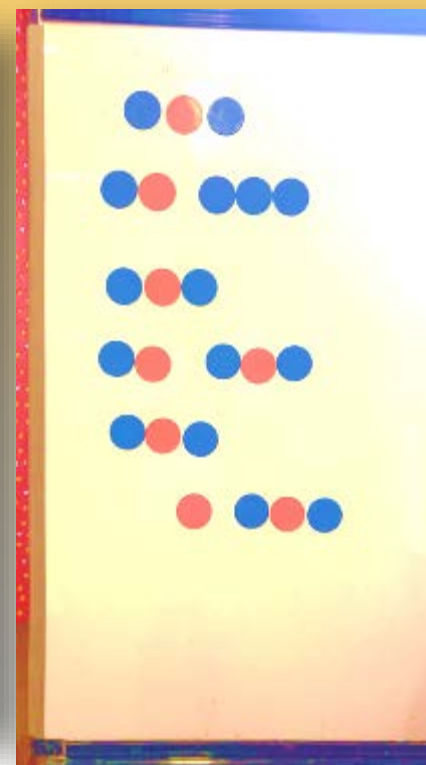
differentiálás



szótagolás

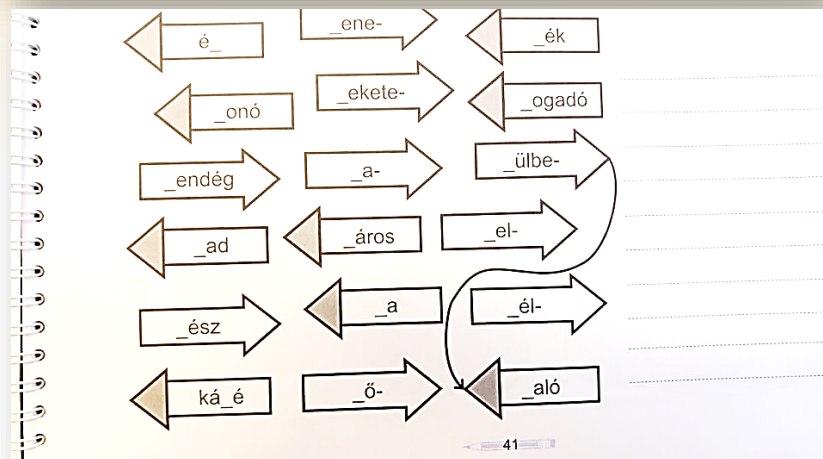
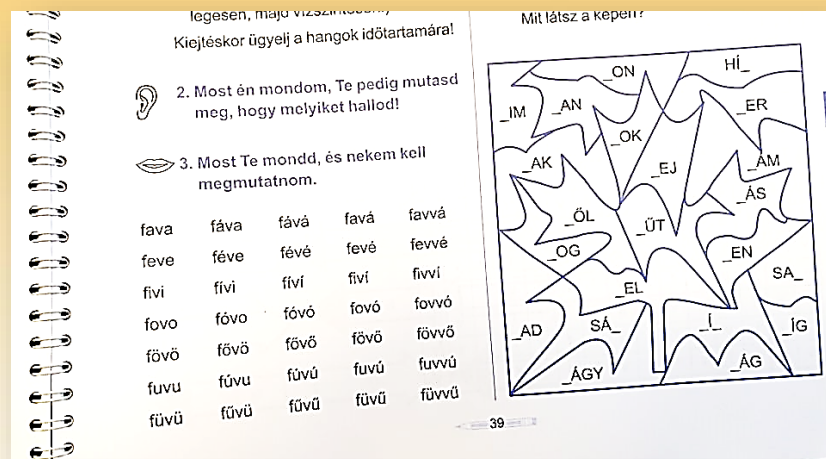


névkeresés



Könyvajánló

Kárpáti Tamásné, Tasnádyné Pap Zsuzsanna,
Vajda Sándorné: **Betűről betűre 1-6.rész**
Olvasásfejlesztő füzetek



Gondolkodás fejlesztése

- Csoportosítások megadott szempontok szerint, válogatások (Mi van a kezemben?)
- Elemekre bontás (betű-, szótag-, szókereséskeresés, Mi hiányzik? Hol hallod?)
- Összerendezés (Szótagkeresés, szóalkotás, párkeresés)
- Összehasonlítások (Mi a különbség?)
- Lényegkiemelés (eseménykép)
- Alak-háttér megkülönböztetése (Mi bújt el?)



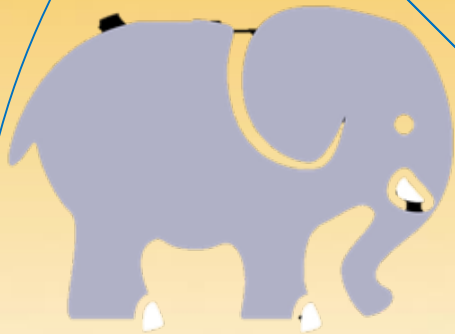
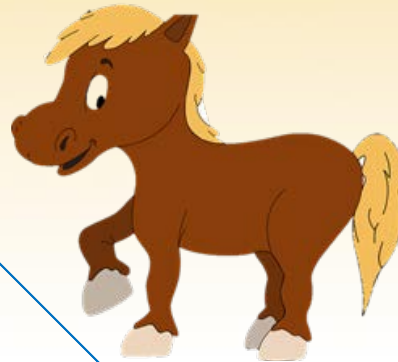
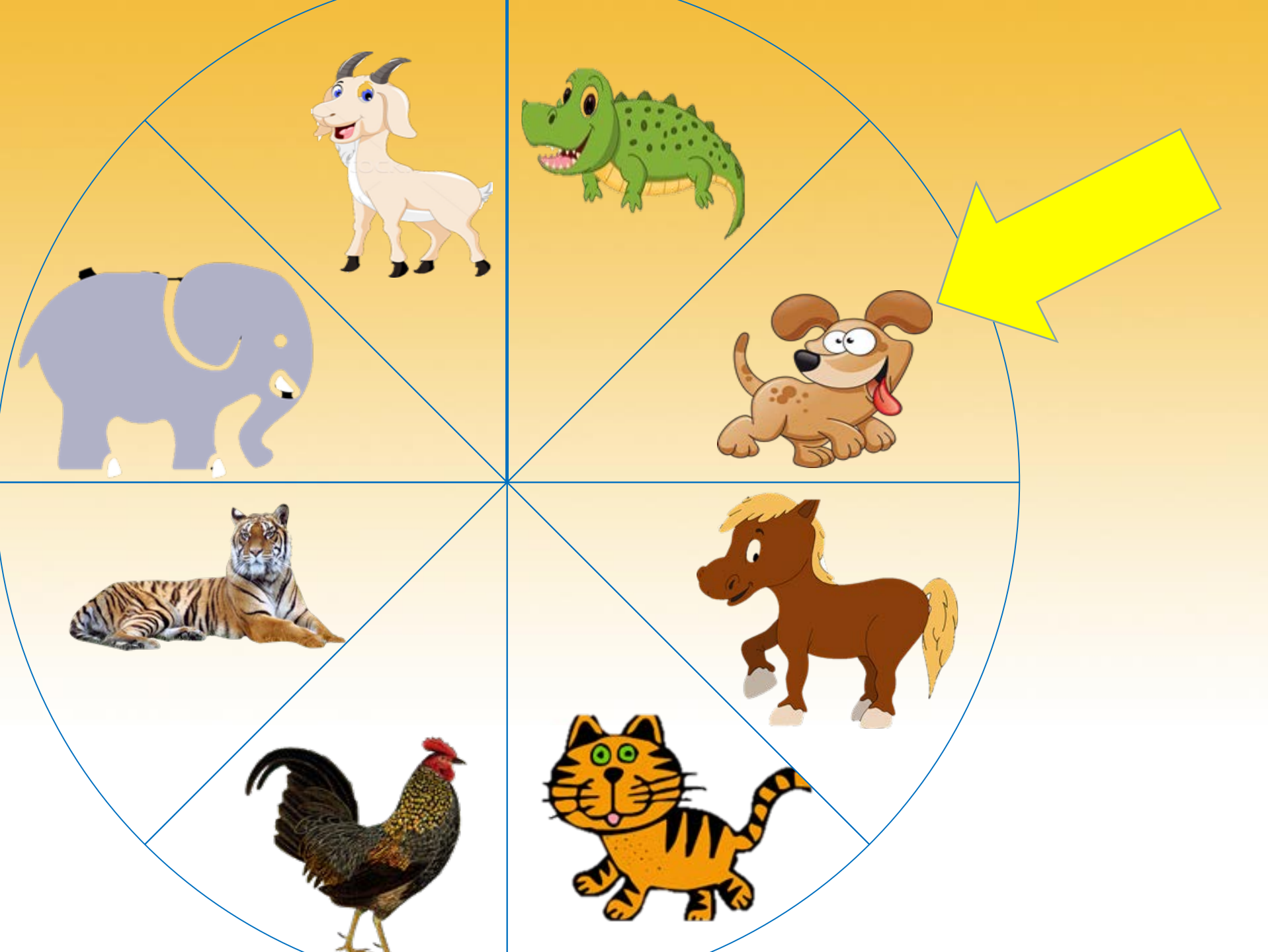
Előkészítő időszak játéakai

- <http://osric.com/bingo-card-generator/>
- <https://learningapps.org>
- Diff.: <http://schule.paul-matthies.de/Trimino.php>
- Bőrrönd játék
- Mit írok a hátadra?
- Mi (ki) nincs velünk? (betűkkel is)
- Barkochba
- Betűbújtató
- Postásjáték
- Megy a vonat... Hangországba
- Hangstaféta – kilégzést segítő játék
- Mit visz a kishajó? – szótaggal is lehet
- Dobókockás szókinccsgyarapító
- Szaladgálós: összegyűjteni

Szótagok				
lő	pó	ki	vú	só
ta	se			
ka	kü	fej	díj	őj
sa	tü	őj	ja	jed
pe	lú	dőtj	zj	új
		rej	ij	kelj
		je	jő	jud

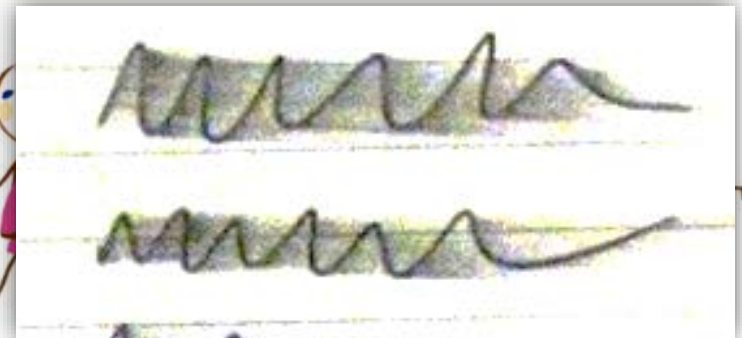
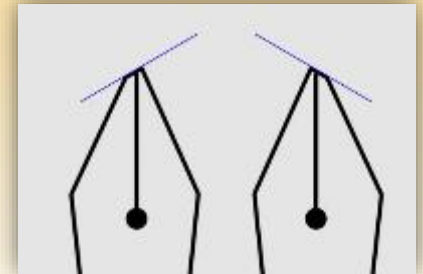
J				
fej	díj	őj	zj	vej
őj	ja	jed	jöd	ej
dőtj	zj	új	zj	dúj
rej	ij	kelj	jel	já
je	jő	jud	jő	jut





Balkezesek

- A tanterem bal felében, a pad bal oldalára üljön
- Fényforrás a jobb oldalon legyen
- Papír elforgatása
- A minta nem a sor elején van
- Balkezes toll, gyorsan száradó tinta
- Könnyű eszköz, ergonomikus fogás



<http://betutipusok.hu/fonts/13128/magyar-script-basic.html>

Magyar script basic

:: Karaktertábla

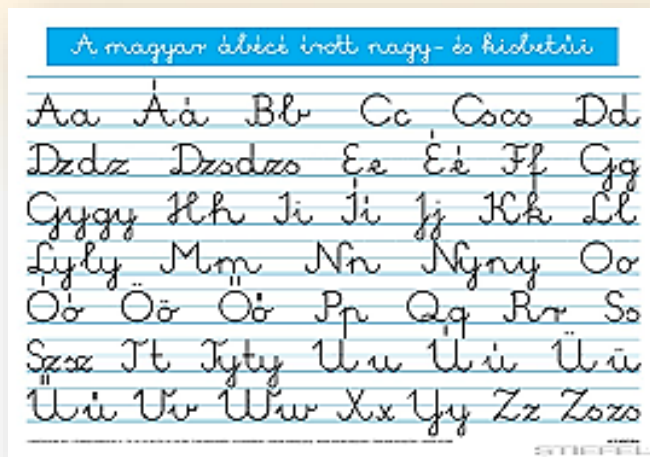
A	B	C	D	E	F	G	H	I
À	Ɓ	Ĉ	Ɗ	Ɛ	Ƒ	Ĝ	Ĥ	Ʒ
J	K	L	M	N	O	P	Q	R
Ĵ	Ƙ	Ł	ơ	Ƣ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ
S	T	U	V	W	X	Y	Z	
Š	Ƨ	Ʈ	Ʊ	ƴ	ƶ	Ʒ	ƹ	

a	b	c	d	e	f	g	h	i
à	ƒ	ĉ	ɖ	ɛ	ƒ	ĝ	ĥ	ı
j	k	l	m	n	o	p	q	r
ĵ	ƙ	ł	Ƣ	ƣ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ
s	t	u	v	w	x	y	z	
š	Ƨ	Ʈ	Ʊ	ƴ	ƶ	Ʒ	ƹ	



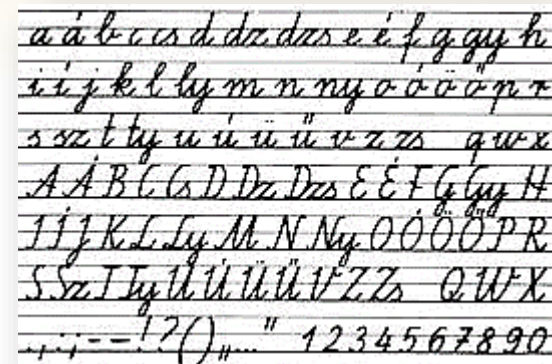
90 fokos c-s kötéses állóírás

- Fedővonalas kötés mód
- Gyorsabb írásnál kuszává válhat
- Kezünk elfárad
- Minimális kézfelemelés



74 fokos jobbra dőlő írás

- Kevesebb fedővonal
- Több lehetőség a kéz felemelésére
- A kéz rövidebb utat tesz meg
- Gyorsabb az írás sebessége



Köszönöm a figyelmet!

Dr. Kánnainé Ivony Anna

